

ХИРМОНГА БАРАКА

СУРХОНДАРЁ ҒАЛАЗОРЛАРИДА

Ҳозир деҳқончиликка алоқадор идораларда раҳбар ё бирор мутахассисни жойдан топиш мушкул: вази-
фаси юзасидан қайсидир ҳу-
жаликка кетган бўлади. Айни-
қас, долзарб онларда дала-
мала юриб аҳволни ерга-
нади, қулидан келган ўрмани
берилади.

Вилоят деҳқончилик са-
ноат уюшмалари бирлаш-
масида бир-икки навбати
ва котибадан булак ҳеч қим
йўқ. Қўшлар ғалла урим-йи-
ғими муносабати билан
жойларга чиқиб кетишган.
Иттифоқо, бирлашма раи-
сининг биринчи ўринбоса-
ри Собиржон ака Саъдул-
лаев келиб қолди.

— Айни вақтида кел-
дингизлар, — салом-алик,
ҳормабор бўлган сўнг дили
Собиржон Самиевич. — Ик-
кинчи туманга кетаётиб йул-
йўлакка тухтаган эдим. Ҳар
жойнинг узига яраша
муаммоси бор. Вақтида ҳал
этимасангиз иш қўзилади. 183
минг тонналик дастлабки до-
вондан утди.

Дастлабимизда ҳали ҳо-
сил қўп. Ҳар миқоли ҳисоб-
да. Уни охиригача саранжом-
лаб олиш биз учун ҳам қарз,
ҳам фарз.

Ҳар жойнинг номи чиқ-
қан кишилари бўлади. Де-
новлик раис десангиз, «Эҳа,
Эшмурод ақани суришти-
райсизми», дея Шоймар-
дон Қобилов номли жамоа
ҳужалиги раисининг номи-
ни тилга олишди. «Денов-
да раис бир эмас, сизга
қайсиниси керак» дейиш-
майдил.

Ун йилдики, режалар
ортиги билан бажарилляпти.
Ҳосилдорлик йилдан-йилга
ошияпти. Бунинг боиси, су-
рансизгис қисқа қилиб «иш-
лаш керак» дея жавоб қайта-
ришди.

Эргаш Сатторов брига-
сида комбайнлар зур бериб
ишляпти. Эшмурод ака
бригада сарқорига нималар-
нидир тайинларди. Бизни ку-
риб пешвоз юрди:

— Урим-йиғимни бутун
туталлаймиз. 425 гектар ғал-
лазорларнинг охири гектар-
лари уриляпти. Деҳқончи-

лик сусткашликни ектир-
майдил. Ҳаракатни дадил бош-
лаб тез тутатган ютали.

Ғаллазорлар 33 та оилавий
ижарачиларга бўлиб берилган.
Шундай бўлса-да, экинзорлар
раиснинг доимий назоратида.
Қаерда парвариш сўт, қаерда
нима камчилик, дарҳол аниқ-
лайди. Жамоа уруғчиликка ик-
тисослашган. Туман ҳужалик-
ларини сара уруғлик билан
таъминляпти.

Кун тафти пешинга бор-
масланоқ кутарилди. Онда сон-
да эсган шамол юзга илқ ҳа-
во пуркайдил. Лекин далалар-
даги меҳнат авжи пасаймайдил.
Фидойи деҳқонлар учун Сур-
хондарёда утадиган саратон
кунларининг бири. Эшмурод
ака бир сиқим донни қафтида
ейиб бизга юзландил:

— Уз донинг — бесминнат
нонинг. Мустақилликнинг
қадрига етишимиз даркор.
Шундай заминимиз була ту-
риб ўзгалар қулига қараб ўти-
рар эдик. Энди худо хоҳласа,
омборларимиздан дон ари-
майдил. Ҳар бир деҳқон ғалла
стиштириш ҳадисини олди.
Кузланганидан қўп ундирса
ундириштики, ҳам эмас. Ҳу-
жалик буйича ҳар гектар ер-
дан уртача ҳосилдорлик 36 це-
нтердан босилган эди. Амалда
эса 40 центнердан ошяпти.
Айтмоқчиманки, ер-
ни эгасига топириб кераги-
да ердам, маслаҳат берсанг, у
егини ўзи уринляпти.

Ҳужаликнинг янги дон хир-
мони бир ярим минг тонна-
дан ошди, давлатга 820 тонна
сифатли ҳосил топирирди.
Уруғчилик ажратилган 500 тон-
на доннинг бари биринчи
сортга қабул қилинди.

Ушанда янги йилнинг даст-
лабки кунлари эди. Уни идо-
рада одамлар йўқлаётганини
айтишди.

Эргаш Жумаев «Янгиар-
иқ» қа бешинчи январь кунин
раис этиб сайландил.

«Янгиарик» ерлари азим
Жайхун бўйларда. Узоқдан
даренинг бир маромда оқини
куринади. Табаррук зиёраттоҳ
жойлар макони. Дарёга қурил-
ган кутриқдан унлаб машина-
лар қўпгина давлатларга юк
олиб утади. Дустилик, биродар-
лик ришталарини боғляпти.

Равшан
БОБОМУХАММедов,
«Кишлоқ ҳаёти»
мухбири.

ОЛТИ ТУМАН ҒАЛАБАСИ

Дастлабки довондан утилгани ҳақидаги хушхабарлар оқи-
ми кун сайин қўпаймоқда. Жумладан, Фарғона вилоятининг
уч, Наманган вилоятининг ҳам уч тумани ғаллазорлари
давлатга дон сотиш топиригини бажардилар.

Бувайдалик ғаллазорлар бу йил 5840 гектар майдонда
деҳқончилик қилдилар. Мавсум уюшқоқлик билан тапқил
этилгани туфайли бугунгача 4 минг гектардан зиёд майдон-
даги ризқ-руз саранжомлаб олинди. Қабул пунктларига 11600
тонна ҳосил топирилиб, давлат буюртмаси бажарилди.
Гектаридан уртача 40 центнердан дон олинмоқда. Меҳнат
бахсида «Узумзор», «Дустилик», «Доимобод», «Бувайда», На-
войи номли, Алиқулов номли жамоа ҳужаликлари пешқа-
дамлик қилишляпти.

Олтириқ тумани далаларидаги 6967 гектар ғалла ҳосили-
нинг 80 фоизи йиғиштириб олинди. Давлатга 13745 тонна
ғалла етказиб берилди. Бунга Қўзибоев номли, «Оқ бўйра»,
Каримов номли, Кенжабоев номли, Исоқов номли, Отақу-
лов номли ҳамда «Жўрак» ҳужаликлари ғаллазорлари муно-
сиб ҳисса қўшдилар.

Учқўприқда қилинган фидокорона меҳнат ўз самараси-
ни курсата бошлади. Учқўприқлар 6130 гектар майдондаги
ҳосилнинг асосий қисмини уриб-йиғиб олдилар. Ватан ом-
борларига 12245 тонна сара дон юборилди. Ҳар гектар ердан
йиғилаётган ғалла 37 центнерни тапқил этаптир. Мул ҳосил
етиштиришда М. Деҳқонов номли, Ш. Отажонов номли,
«Учқўприқ» жамоа ҳужаликлари азаматлари бошқаларга
урнак бўлишмоқда.

Далаларда ҳали ҳосил бор. Уни тез ва саранжомлаб
олиш ишлари қизгин давом этаёпти.

Р. МЕЛИБОВЕВ,
«Кишлоқ ҳаёти» мухбири.

Учқўргон тумани ғаллазорлари давлатга 12800 тонна дон
топириб, йиллик режани уддаладилар. Ҳар гектар ердан
55 центнердан ғалла йиғиштириб олинди. Бултур куздан
буён қилинган самарали меҳнат ўз натижасини берди.
Айни пайтда туманда урим-йиғим қизгин давом этмоқда.
Экиндан бушган ерларга тақрибий экин экишга киришил-
ди. Учқўргонликларнинг нияти иккинчи экиндан ҳам мул
ҳосил жамғариб, республика мустақиллигининг беш йил-
лигини меҳнатда муносиб совғалар билан қўтиб олишдир.

Турақўргон тумани деҳқонлари ҳам давлатга ғалла со-
тиш топиригини шараф билан уддаладилар. Омборларга
11.900 тонна дон топирилди. Ҳар гектар ердан 41 центнер-
дан ғалла олишга эришилди. «Шарқ юлдузи», «Ўзбекис-
тон», «Олтин волей», И. Набиев номли ҳужаликларида
ҳосилдорлик 50 центнерни таққил қилди. Шу билан бирга
кузни экиш учун 1300 тонна уруғлик ҳам жамғарилди. Айни
пайтда урим-йиғим давом этмоқда.

Норин тумани деҳқонлари ҳам ғалла топириш режаси-
ни бажардилар. Давлатга 10 минг тоннадан зиёд сара дон
топирилди. Айни пайтда йиғим қизгин давом этмоқда.
Норинликларнинг нияти даладаги қолган донни нес-нобуд
қилмасдан йиғиштириб олишдир.

А. ҚОРАБОВЕВ,
«Кишлоқ ҳаёти» мухбири.

БЕДА ГУЛИ

Пешку туманидаги «Турки-
стон» жамоа ҳужалиги бедазор-
ларида урим техникаси турул-
лаб ишляб турибди. Майдадан-
ган беда белини тракторлар
трактор кетма-кет ферма томон олиб
бормоқда. Механизаторларнинг
сай-ҳаракати туфайли урим
суръати ва сифати соз.

— Биринчи уримдаёқ 98 гек-

тар бедазордан юқори ҳосил ол-
дик, — дейди жамоа ҳужалиги
бошқаруви раиси Убайдулло Мах-
мулов. — Отангиз Бобоев, Кул-
дўш Йўлдошев, Шамсидин Азизов,
Зулфиддин Зиевуддинилов бош-
қарачиларнинг далаларида гек-
тардан 180—200 центнердан оз-
уқа олинди. Ҳозиргача 200 тонна-
дан зиёд беда жамғариб қўйди.

Айни пайтда иккинчи урим ҳам
қизгин бормоқда. Ҳосил урими
ва уни ташкилла техника жилов-
корлари Бахтиёр Бозоров, Ка-
мол Бозоров, Туймурод Муродов,
Ҳикмат Бозоровларнинг ҳис-
саси катта бўлмоқда.

Йўлдош Эргашев номли жа-
моа ҳужалигида 126 гектар беда-
зор мавжуд. Салом Файзуллаев
бошқарувчиларнинг ҳиссаси
гаришга катта эътибор бермоқда.
Бугунгача 220 тонна беда тайер-

лаб қўйилди.
Шунингдек, тумандаги Ибн
Сино номли, Шариф Эргашев
номли, «Бухоро» жамоа ҳужалик-
лари бедазорларида ҳам етишти-
рилган баракали озуқа эздилик
билан йиғиштирилиб, молхона-
ларга жамғарилмоқда.

Пешкуликлар мустақам оз-
уқа базаси яратилган жиддий эъти-
бор қаратишган. Мавжуд 852 гек-
тар ердаги бедазор яхши етилган.
Ҳар кузни 25—30 гектар ердаги

озуқа саранжомлаб олинмоқда.
Ҳозиргача 1000 тоннадан зиёд
беда тайерландил. Дағал хашак
тулпар ҳам авжида. Қўнига у
350—400 тонна жамғарилляпти.
5 минг тоннадан ортиқ дағал
хашак тулпар қўйилди.

Чорваچилик емиши соз бўлса,
сўт, тушт қўнапти. Туман чор-
вадорлари буни туғри англаб,
мул озуқа ташкиллага рағбат қў-
ратмоқдалар.

Собиржон ҚОДИРОВ.

Ғаллазорларда ризқ-
рузимиз — олтин
бошоқлар деишга
чайқалади. Пешкулик
манзарасидан қўшлар
бир қувноса, тоғ-тоғ
ғалла хирмонларидан
қўнғилда шукроналик
пайдо бўлади. Қўша
туманидаги Мамароҳим
Раҳматов номли жамоа
ҳужалиги ғаллазор-
ларида бу йил ҳосил мул
бўлди. Ҳужаликнинг
Авизбек Тиллаев
бошлиқ 11-бригадаси
ғаллазорларининг,
айниқса, қўнчин чек-
сиз. Негаки, режалар
ортиқ хирмон тикландил.

Фидокорона меҳнат
эвазига далаларда
тулпаринг мул-қўл
ҳосилини нест-нобуд
қилмасдан ва тезроқ
йиғиштириб олишда
ака-ука комбайнчилар
— Зайнобиддин ва
Баҳодир Каримовлар
алоҳида рағбат-
шивоқат қўрсатишди.
Уларнинг хирмонга
туққан ғалласи 45
тоннадан ошиб кетди.

СУРАТДА: урим
пешқамлари —
Зайнобиддин ва
Баҳодир Каримовлар
ғаллазорда.
Ғанижон
МУҲАММАДҚОДИРИЙ
олган сурат.

МАТБУОТ СЎЗИНИНГ ТАЪСИРИ

«БИРИДА ЯХШИ, БОШҚАСИДА АКСИ»

Газетамизнинг 1996 йил 7 июнь сониди
«Бирида яхши, бошқасида акси» номли
мақола эълон қилинган эди. Унда респу-
бликамизнинг баъзи вилоятларида, жумла-
дан Қорақалпоғистон Республикасида деҳ-
қон (фермер) ҳужаликларида етарлича
эътибор берилмаётганини, шу боис маҳ-
сулот етиштириш камайиб бораётганли-
ги, Вазирлар Маҳкамасининг қарорига би-
ноан деҳқон (фермер) ҳужаликлари фа-
олиятини мувофиқлаштириб турувчи уюш-
малар тузилмаганлиги танқид қилинган
эди. Мақолада бу борадаги ҳақиқий аҳ-
вол, муаммоларни ечиш қийин кечаётган-
лиги, натижада фермерлардан турли идо-
раларга шикоят хатлари келаётганлиги
ҳам ёзилган.

Ушбу мақола юзасидан бир неча жавоб
олинди. Қўйида улардан бири эълон қи-
линмоқда.

Қорақалпоғистон Республикаси Қиш-
лоқ ҳужалиги вазирлиги 1996 йил 7 июнь
сонида чиққан «Бирида яхши, бошқасида
акси» мақоласи юзасидан қўйидагиларни
маълум қилади:

Ҳозирга қадар Қорақалпоғистон Рес-
публикасининг Тўртқўл, Беруний, Амуда-
рё, Нукус туманларида деҳқон (фермер)
ҳужаликлари ассоциацияси мавжуд. Бош-
қа туманларда ҳозирча ассоциация очил-
гани йўқ. Аксарият туманларда ассоциа-
ция бўлмаганлиги сабабли республикада
ҳам бундай ягона ташкилот мавжуд эмас.
Мухими шунки, ассоциация бор туманлар-
да фермерлар билан яхши иш олиб борил-
моқда. Шу боис бошқа жойларда қараган-
да бу туманларда чорва унумдорлиги юқо-

ри бўлиб борапти. Яқин келгусида Ҳўжайли
ва Қораўзақ туманларида ҳам ассоциация
очиб мулжалланмоқда.

Ж. ТУРДИМУРАТОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси
қишлоқ ҳўжалиги
вазирини биринчи ўринбосари.

«УВОЛИ КИМНИНГ БЎЙНИДА?»

Газетамизнинг шу йил 4 июнь сониди
«Уволи кимнинг бўйнида?» сарлавҳали ма-
қола эълон қилинган эди. Унда Сирдарё
туманидаги Ж. Маманов номли ҳўжалик-
нинг чорвачилик фермасидаги ҳўжасиз-
лик, моллар бош сонининг камайиши нати-
жасида маҳсулот етиштириш камайиб бо-
раётганлиги, ветеринария қондалари бузи-
лаётганлиги танқид қилинган эди. Яқинда
ушбу мақола юзасидан Сирдарё тумани
ҳўкимлигидан қўйидаги жавоб олинди:

Рўзноманинг 1996 йил 4 июнь сониди
«Уволи кимнинг бўйнида?» сарлавҳали тан-
қидий мақолада келтирилган маълумотлар
ҳақиқатдан ҳам тўғри.

Ушбу мақола тумандаги барча ҳўжалик-
ларнинг раҳбарлари, чорва мутахассисла-
ри, туман «Агрохизмат» уюшмаси ва бошқа
чорвага алоқадор ташкилот раҳбарлари
иштирокида муҳокама қилинди. Қўрсатил-
ган камчиликларни зудлик билан тўлатиш
тадбирлари қўрилди.

Чорвачилик фермаси кимошди савдосига
қўйилиб хўсусийлаштирилди. Мулк ҳақиқий
егасини топи, натижада чорвага бўлган
эътибор кучайди.

Хўсусийлашган чорвачилик фермасининг
ишини яхшилаш мақсадида аниқ тадбирлар
ишляб чиқилди. Фермага туман «Агрохиз-
мат» уюшмаси ва Ж. Маманов номли
жамоа ҳўжалиги томонидан амалий ёрдам
қўрсатилмоқда.

Туман ҳўкимлиги ушбу тадбирларнинг
изчил бажарилиши устидан назорат ўрнат-
ди.

Э. МАВЛОНОВ,
Сирдарё тумани ҳўқими

ДУРКУН ҒУЗАЛАР

Шароф Рашидов туман-
идаги «Бахмал» деҳ-
қон-фермер ҳўжаликлар
бирлашмасида пахта
етиштиришни қўпайти-
ришга, ҳосилдорликни
оширишга катта эътибор
берилмоқда.

Мазкур ҳўжалик чи-
гитини энг қўлай агротех-

ник муддатларда эккан-
ди. Ерга қадалган уруғ қис-
қа муддатда ундириб
олинди. Шундан кейин
ниҳоллар парваришига
эътибор кўчайтирилди,
зарур агротехник тадбир-
лар ўз вақтида сифатли
ўтказилаётганлиги сама-
ра бераёпти.

Ҳўжаликдаги пахта
етиштирувчи 24 та деҳ-
қон-фермер ҳўжалигининг
ҳар бирига 50-60 гек-
тардан ер участкаси аж-
ратилган. Уларнинг ҳам-
масида гуза парвариши
билан боғлиқ бўлган дала
юмушлари соз олиб бери-
ляпти.

Бирлашмага қарашли
деҳқон-фермер уюшмала-
рида ғузалаarga механиз-
лар ёрдамида учинчи иш-

лов бериш ишлари тугал-
ланиш арафасида. Бу иш-
да 13 нафар тажрибали
механизатор банд. Ғуза қа-
тор ораларини сифатли
культивация қилишда Аб-
дусаттор Дустиаматов, Аб-
думалик Норматов, Бек-
темир Каримов ва Тухта
Зармасов сингари «пулат
от» жиловдорлари унум-
ли меҳнат қилиб, қўпчи-
ликнинг эътиборини қо-
наёттир.

Бу ерда муҳим агротех-
ник тадбирлардан бири
— сугориш ишлари ҳам
туғри ташкил этилган. 72
нафар тадбиркор сувчи-
лар далада унумли меҳ-
нат қилиб, экинни оби-
ҳаётга қондиришляпти.

Ғузала «шарбат» усу-
лида сугориляпти. Бу усул
экинларнинг тез ривож-
ланишига, ғуза туллари-
даги ҳосил тугунчалари-
ни қўпайтиришга ёрдам

бериши тайин.

Дала юмушларини на-
мунали ташкил этишда
Худойберди Абдуллаев,
Султон Ҳайдаров, Маҳ-
муд Тугалов ва Эгамбер-
ди Холматовлар етакчи-
лик қилаётган деҳқон-
фермер ҳўжаликлари-
нинг жамоалари бошқа-
ларга урнак қўрсатиш-
моқда.

Анвар ИМОМОВ.

ҒАОЛЛАР ЙИҒИЛИШИ

Навоийда вилоят ғаолларининг йиғилиши бўлди. Унда
иқтисодий-иқтисодий ривожланишнинг биринчи ярим йиллик-
даги яқунлари ва иқтисодий ислохотларни жадаллаштириш
масалалари муҳокама этилди. Вилоят ҳўқими Х. Ғаффаров шу
ҳақда маъруза қилди.

Сузга чиққанлар ўтган олти ой мобайнида бу борада бажари-
лган ишларни тараф тахлил этиб, халқ ҳўжалигини ривожланти-
ришда эришилган ютуқ ва камчиликлар, мавжуд муаммолар ва
уларни бартараф этиш чора-тадбирлари ҳақида фикр юритдилар.

Йиғилишда республика Бош вазирини ўринбосари, «Узистек-
болстат» давлат қўмитаси раиси У. Исмомов қатнашди.

Наманганда вилоят ғаоллари йиғилиши бўлди. Йиғилиш
иштирокчилари ўтган ярим йилда вилоятда иқтисодий-иқтисо-
дий ривожланиш яқунларини муҳокама қилишди, амалда оши-
рилаётган иқтисодий ислохотларни тахлил қилиб, уларни янада
тезлаштириш йўллариини белгиляпти.

Йиғилишда ўтган давр мобайнида вилоятда саноат ишляб
чиқариши ҳажми ошгани, қурилиш ишлари аниққиса қишлоқ-
ларда жалал суръатлар билан бораётгани, бироқ бир қанча
корхоналар хануз эскичасига иш юритиб, рақобатбардорлиги
маҳсулотлар ишлаб чиқара олмаётгани қайд этилди.

Йиғилишда вилоят ҳўқими Б. Раҳимов нўқ сўзладил.
(ЎЗА).

Саҳифани Раҳмони АҚБАРАЛИЕВ тайёрлади.
Суратлар муаллифники.

Фармон ва ижро

Республика Вазирлар Маҳкамасининг «2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ иқтисодий инфраструктурасини ривожлантириш дастури туғрисида»ги қарори Фарғона вилояти газчилари, қурувчи-монтажчилари томонидан қизғин кутиб олинди. Қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш фаровонлигини яна оширишга қаратилган бу қарор асосида пухта талбирлар ишлаб чиқилди. Буталбирларнинг ижроси ҳақида вилоят газ ҳужалигидан фойдаланиш ва газлаштириш бошқармаси бошлигининг биринчи ўринбосари Ҳамидхон АББОСХОНОВ ҳикоя қилади.

— Талбирларга кўра давлат ва ҳўжаликлар маблағлари ҳисобига икки мингтадан йилгача яна 2.160 километр табиий газ қуварлари ётқизиш кўзда тутилмоқда. Беш йил давомида давлат ҳисобидан 240 километр масофага газ қуварлари тортилади, қолган қисми эса шаҳар, туман, ҳўжаликларнинг ўз ҳисобидан бажарилади.

Вилоят ҳудудида фойдаланилаётган газ қуварлари 2.002 километр бўлиб, улар орқали 393.532 хонадон зангори оловдан баҳраманд бўлмоқда. Вилоят аҳолисининг 70,1 фоизи табиий газдан фойдаланаётган. 31 фоиз аҳоли сувоқтирилган ёнлиги билан таъминланган.

Президент Ислам Каримовнинг қишлоқ аҳолисини ичимлик сув ва табиий газ билан таъминлашни яхшилаш туғрисидаги фармони билан сўнг ишлар янада жонланган бўлиб қолди. Кува-сой, Фарғона, Марғилон шаҳарлари, Риштон, Бувайда туманлари ҳўжаликларига юз фоиз табиий газ қуварлари тортиб бўлинди. Биргина 1995 йили 8000 хонадонни

газлаштириш режалаштирилган. Амалда эса 600 километр масофага қуварлар ётқизилиб, 30.343 хонадон беминнат ёнлигидан баҳраманд бўлди. Вилоятнинг энг чекка қишлоқларида ҳам бутун зангори олов порлаб, одамларга қувонч бағишламоқда. Масалан, Тошлоқ туманининг Ҳ. Марозиқов номи, «Навбахор» жамоа ҳўжаликларига 15 мингдан ортиқ уйда, Учқўприк ту-

ган Сўх туманининг Чашма, Қалъа қишлоқларида ҳам биринчи навбатда беминнат ёнлиги етиб келинган. Шунингдек, Ўзбекистон туманининг Ўқчи, Беша-риқ туман-

Урмонов етакчилиги қилаётган фойдаланиш бўлими ва Г. Кошинов бошлиқ техника назорати бўлими мутахассислари табиий газнинг истеъмолчиларга узлуқсиз етиб бориши

кўрсатишда юқори натижаларга эришмоқдалар. Вилоят газчилари ва қурувчи-монтажчиларининг шарафли меҳнати бошқарма раҳбарияти томонидан тақдирланиб, моддий рағбатлантирилмоқда. Ишчи-хизматчилар, муҳандислар, техникларнинг иш натижаларига қараб, ойлик маошининг 75 фоизгача мукофот берилди. Жорий йилнинг ўтган даврида жамоани рағбатлантиришга 708,4 минг сўм харжлан-ди. Ўн учинчи ойлик учун ўтган йили 4 миллион 319 минг сўм ажратилди. Уруш қатнашчилари, меҳнат фахрийлари байрамларида маъмурийнинг доимо диққат марказида. Газ идораларида 15 йилдан ортиқ меҳнат қилган хизматчилар таъминот фойдалангани учун 50 фоиз ҳақ тўлайдилар, шу тариқа узоқ йиллар меҳнат қилиб, пенсияга чиққан хизматчиларга саккиз ойлик маош миқдоридан моддий ёрдам кўрсатилиб келинаётипти.

Ўзбекистон ҳўкумати газ истеъмолчиларини ижтимоий жиҳатдан ҳимояламоқда. Аҳолига реализация қилинаётган ҳар бир минг куб газнинг таннархи 1430 сўмга тўғри келса, фуқароларга 225 сўмга сотилмоқда. Газ сотишдан қўрилган зарар бюджет ҳисобидан қопланмоқда.

Вилоят газ бошқармаси ва унинг шаҳар, туманлардаги идоралари хизматлари Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг беш йиллиги байрамни муносиб қутиб олиш учун астойдил ишламоқдалар.

Сухбатдош:
Раҳимжон МЕЛИБОВЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» муҳбири.

СУРАТЛАРДА: 1. Ёзевон тумани газ идораси бошлиғи Нейматжон Тўйчиев (чапдан), вилоят газ ҳўжалигидан фойдаланиш ва газлаштириш бошқармаси бошлиғи ўринбосари Ҳамидхон Аббосхон, Фарғона тумани газ идораси бошлиғи Исмаилов Муҳаммадасов газлаштириш дастурига ҳусусида фикрлашмоқдалар. 2. Фарғона газ идораси чилангари Нейматжон Жўраев, ҳайдовчи Каримжон Мадумов буюртмани бажаришга жўнаш тарафидан.

Ҳамидхон МУҲАММАДКОДИРИЙ олган суратлар.

ҚАЛЪДА ҚУВОНЧ, ДИЛДА ДУО

Истиқбол ота-боболаримиз орзуси эди. У халқимизга жуда кўп имкониятлар берди. Ўнг асосийси унутилаётган қадриятларимиз, урф-одатларимиз қайта тикланди. Ўзигини англаган ўзбек халқи дунёга қайтадан танила бошлади. Ўзбекистонда инсонпарвар ва алоқатли, демократик жамият барпо бўлди. Халқ орзулари рўбига чиқяпти. Ўз тарихимизни ўргана бошладик.

Бир пайтлар собиқ Иттифок тарқаб омонатчиларнинг омонат кассаларига қўйган пулларини олишлари амри маҳол бўлиб қолган. Шу тариқа кўпчилик банкларга ишонмай қўйишган. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов омонатчиларнинг пулларини индексация қилиб, эгаларига қайтариш ҳақида адолатли фармон чиқарди. Бу билан аҳолининг халқ банкларида ишончи ортди. Одамлар ўз маблағларини яна банкларга қўя бошладилар. Мен 1983 йили Булунгур шаҳар омонат кассасига 5 минг сўм пул қўйган эдим. Бу фармондан бизнинг оиламиз ниҳоятда хурсанд бўлди. Онаҳоним Қаршиғул омонати айтмайсизми? Кечасию кундузи Президентимизни дуо қилаяптилар. Ҳов-

лини супуриб-сидириб юрган турмуш ўртоғим Назокатхон ҳам ишини қўйиб онамга қўшилиб юзига фотиха тортиди. 5 нафар фарзандим уларга қўшилишди. Миннатдорчиликларимиз чексиз.

2 июль кuni бориб билсам, ўша 5 минг сўм пулим 23 минг 500 сўмга қўпайибди. Ўшетиб ҳаммамиз хурсанд бўлдик. Фарзандларим улғайишяпти. Олдимизда тўй-ҳашам ҳали кўп. Ҳозирча бу пулни олиб нима ҳам қилардик. Маошимиз етаётпти.

— Тураверсин ўғлим, бир яхши кунимизга яраб қолар, — дедилар онам ҳам. Уларни маслаҳатига қўниб, пулни олмадим. Суриштириб билсам, йилига 30 фоиз қўпишар экан. Бу янада яхши. Инсоннинг қалби ҳам худди дарах» баргига ўхшайди. Ўзгина бахтдан яшнаб, кичкина ғамдан қалтирайдилар. Ҳукуматимиз кўрсатётган бу ғамхўрликдан қалбларда қувончлар чексиз. Бунга юртдошларимиз кўзларидан билиб олиш мумкин.

Муҳаммадраҳим УСМОНОВ,
«Ўзтелеферадиокомпания»нинг Булунгур шаҳар бўлинимаси раҳбари

ЖАМҒАРМА КАФОЛАТИ

Шу кунларда Халқ банкнинг бўлиналари фуқаролар билан гавжум. Пойтахт шаҳар Тошкентнинг Миробод тумани халқ банки шохобчаларида ҳам шундай манзара. Нуруний кексалар, уларнинг ёнидаги болакайлар, ўрта яшар кишилар, ҳамма-ҳаммасининг ҳеҳраси мунаввар, бахтиёр. Улар билан ақиндан мулоқотда бўлиб. Барчанинг тилида Президентимизнинг исми-шарифи, юртбошининг халқпарварлиги ҳақида сўз боради. Олиналарга пулни биров тўйга, бошқаси уй-жойини таъмирлашга ишлатаётганини гапириб беради. Кўнғир сочи қариёни набираси билан тўхтатиб, суҳбатга тортиб. Момо бошда биздан ҳадиқсиралади. Мухбир эканлигини айтиб, мақсадимизни тушунтиришдан, қўл-йили очилиб кетди.

— Севинмай бўладими, биз кексаларнинг дил сўзларини, беҳад миннатдорчилигини Президентимиз Ислам Каримовга етказишларингизни сўраймиз, — деди ўзини Екатерина Архиповна деб таништирган аёл. — Умрим бўйи заводда ишлаб, ўн минг сўм пул жамғарган эдим. Иттифок алғов-далғов бўлган, республикалар мустақиллигини эълон қилишди. Ҳар бир мамлакатнинг ўз пул бирлиги муомалага киритилди. Пулнинг қадрсизланишига ва бошқа иқтисодий қийинчиликларга дуч келинди. Туғриси айтсам, жамғарган пулимга қўйиб қолдим, деб умидимни узган эдим...

Екатерина Архиповна кўпга келган тўйда деб ўзига таскин бериб юртанида, 1995 йилнинг декабрида Президентимиз Ислам Каримовнинг инсонпарварлик руҳи билан сугорилган фармони эълон қилинди. Бу ҳўжат миллион-миллион кишилар қатарига Екатерина Архиповнанинг ҳам кўнгил губорларини ювиб кетди. Фармонда 1992 йил 1 январига қўйилган омонатлар қоллиғи индексация қилинаётгани таъкидланган. Мана ҳозир нафақахўр Екатерина опанинг 10 минг сўмлик жамғармаси 4 марта қўпайтирилиб, 40 минг сўмга етказилди. Бу миқдорнинг 10 фоизи — 4 минг сўми ҳозир нақд қўлга теги. У жамғармасини коэффицентини билан тўлиқ олади. Бунга

адолат дейдилар, дея сўзини тутатди Екатерина Архиповна.

У билан хайрлашиб, Халқ банкнинг Миробод туманидаги 14-бўлинимаси бошқарувчиси М. Н. Низомова олдида қирдик. Ундан 1996 йил 1 июлдан бошланган индексация ҳақида, банк хизматларининг шу кунлардаги фаолияти туғрисида қисқасига гапириб беришни сўрадик.

— Индексация тадбирини юқори савияли ўтказишга олдиндан пухта ҳозирлик қўрдиқ, — дея сўз бошлади бошқарувчи Марҳаб Носировна. — Ходимларимизнинг фуқаролар билан муомала қилишида ширинсўзлар, босиқ бўлиш, мижозларни сабр-тоқат билан тинглаш, уларга йўл-йўриқлар бериш зарурлиги алоҳида уқтирилди. Ҳар кун ми нафардан ортиқ кишига индексация хизмати қўрсатишмоқда...

М. Н. Низомованинг маълум қилишича, Миробод туманида 120 минг мижознинг ҳисоб — рақамиди омонатлари индексация қилиниши керак. Уларга 10 фоиздан ҳисоблаганда 1996 йили ҳаммаси бўлиб 836 минг 419 сўм пул тўланади. Банкка ташириб буюрган фуқароларга тушунтириш, йўл-йўриқ бериш хизмати ташкил этилган. Омонатчилар ўзларини қизиқтирган саволларига малакали жавоб оладилар. Жамғарма эгалари 10 фоизни бу йил олиш истагини билдирмасалар келгуси йил уларнинг пули 30 фоиз даромад билан қўпилиб тўланади. Масалан, минг сўм 1300 сўм қилиб эгаларига қайтарилади. Шу тўғрйли айримлар жамғарма пулларининг 10 фоизини олишга ошиқишмаяпти. Бойси уларнинг халқ банкда омонатлар кафолатланганлигига бўлган ишонч янада ошди. Ўзбекистонда Халқ банки ҳеч кимнинг омонатига ҳиёнат қилмайди. Ҳар кимсаннинг пешона тер эвазига топган пули ўзига тегишли. Халқ бунга яна бир қарра ишонч ҳосил қилди. Зотан, Марҳаб Низомованинг сўзи билан айтганда банк ходимлари учун омонатчилар ишончини қозониш гоят муҳимдир.

Б. ҚАҲҲОРОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» муҳбири.

МЕНИНГ НАФСИМ БАЛОДУР...

Уйчи туманидаги «Улугбек» номидаги жамоа ҳўжалиги пудратчиси Тўхтасин Тўйчиев ижарага олган ер майдонидан ярим тоннага яқин бугдойни уйига олиб кетди. Милиция ходимлари томонидан қўлга олинган талончи ўғирлаган бугдойини қайтариб беришга мажбур бўлди.

Унинг бу ишга умуман тушуниб бўлмади. Чунки йиғиб олинган ҳосилнинг бир қисми уни етиштирган кишига берилади. Кўриниб турибдики, бу ўринда нафс балоси, очкўзлик ақлдан устун келган.

Чортоқдаги «Ғалабанинг 45 йиллиги» жамоа ҳўжалиги ҳисобчиси Алишер Рўзиматов тунги соат иккидан кейин ўз бригадаси майдонидан 3 центнерга яқин бугдойни ташиб кетиш учун «иш»га чиқди. Қопларга солинган бугдой машинага жойланганда милиция наряди ҳисобчи ва унга ёрдам бераётган шергини тўхтатди...

Бундай нарядлар бугунги кунда вилоятнинг барча туманларида кечакундуз ишлаб турибди. Улар вилоят ички ишлар бошқармаси томонидан ишлаб чиқилган «Ҳосил-96» ҳаракати доирасида фаолият кўрсатади. Асосий мақсад — меҳнаткашларнинг масоҳатли меҳнати эвазига етиштирилган галла ҳосилини кўз қорачиғидай асраб-авайлашдан иборат.

Ҳали галла йиғими бошланмай туриб галла оғборларининг янги ҳосил йиғимига ҳам тайёарлиги текширилган эди. Бу ерда ҳам, галлазорларда ҳам ёнган ҳавфсизлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилади. Бироқ «Ҳосил-96» ҳаракати халқ хирмони-дан юлчилик қилишдан уялмаётган-

лар етиштирилган галла ҳосилига ёнғиндан ҳам кўра кўпроқ зарар келтираётганини кўрсатмоқда.

Андижон вилоятининг Баликчи туманида яшовчи Толиб Мамадалиев Нориндаги «Хўжаобод» жамоа ҳўжалиги галлазоридан уч ярим центнер бугдойни ҳеч нарса кўрмагандай олиб кетаётганида атрофни назорат қилиб юрган тезкор отряд томонидан қўлга олинди.

Қишлоқдагина эмас, шаҳарда ҳам бундай жирканч ишга қўл уратганлар борлиги маълум бўлмоқда. Масалан, «Наманганнонмаҳсулот» акциядорлик жамияти ишчиси Фулом Эгамбердиев қорхонадан 160 килограмм бугдой ўғирлаб кетаётганида қўлга олинган. Галла йиғими мавсуми бошлангандан буён милиция ходимлари томонидан юзга яқин бундай ўғирлик ҳўжралари фожия қилинган. Шу пайтга қадар ҳўжаликларга тўрт тоннадан ортиқроқ ўғирланган галла қайтариб берилди. Қўлга олинган бугдой ўғирлари қонунга биноан мамурий жавобгарликка тортилиб, умумий миқдори 50 минг сўм жарима тўлашди. Олти ҳолат бўйича эса жиноий иш кўзғатилди.

Бу чора-тадбирлар бошқаларни ҳам яхшилаб ўйлаб кўришга мажбур этса ажаб эмас. Ўзганинг ҳақиқа ҳиёнат қилишдан ёмони йўқ. Галла йиғимидеги широк эътаётган тартибни «сақлаш» ходимларию деҳқонлар, кескеси барчамиз галланнинг мисқолини ҳам увор қилмасдан, халқимизнинг улкан дастурхон биракали бўлиши учун етиштирилган ҳосилни асраб-авайлашимиз лозим.

Н. ХўҲАЕВА,
Ўза муҳбири.

Банк тизимида ислоҳот қандай бормоқда?

Сирдарё шаҳридаги иқтисодлаштирилган акционерлик тижорат «Пахта-банк» бўлимининг ташкил этилганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Аммо мижозлар билан ҳамкорлик қилиш, уларнинг моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашда бўлим ходимлари олиб бораётган ишлар кўлами кенг. Шаҳар ва туман «Пахта-банк» бўлими бошқарувчиси раиси Тоҳиржон Муртозоев мамлакат иқтисодиётини барқарорлаштиришда тизимнинг тузган ўрни, келгуси режалар ҳусусида қўйилган ишларни сўзлаб бериб.

— Ўтган йили август ойида республикамиз Президентининг фармонида кўра иқтисодлаштирилган акционерлик тижорат «Пахта-банк»и тузилган бўлиб, ҳозирда у ўз фаолияти кўламини янада кенгайтирмоқда, ислоҳотларнинг барқарорлашувига баҳоли қудрат ҳисса қўшиб келмоқда. Ўтган қисқа муддатда бўлимининг ривожланиши йўлидан шиддатли қўллаб-қувватлашда вилоятдаги банк тизимида ўзининг муҳим ўрнини эгаллади.

Бўлимининг шу кунгача эришган энг асосий ютуғи нималардан иборат? Назаримда, бўлимининг олган асосий фойда мижозларимизнинг бизга нисбатан тобора ортиб бораётган ишончидир. Зеро, биз биринчи навбатда барқарорлик, муқимлик, ишонч ва эътиқога кўпроқ эътибор қаратаётишимиз. Чунки бундай сибат мижозларга хизмат кўрсатиш ва ҳамкорликнинг ишонччи таянчидир.

Ҳозирги кунда Сирдарё шаҳар «Пахта-банк» бўлими 450 дан ортиқ мижозлар, ташкилот ва деҳқон (фермер) ҳўжаликлари, муассасаларга хизмат кўрсатмоқда. Ана шу мижозларнинг 40 фоизи халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқараётган ва турли хизматлар кўрсатаётган қорхоналар, 30 фоизи эса деҳқон-фермер ҳўжаликлари. Мухими, уларнинг сони ҳар ойда 10—12 фоиз ортиб бораёпти.

1995 йилда фондимидагача кам эди. Жорий йилда эса унинг салмоғи бир неча миллион сўмга ўсди. Шунингдек, бўлим таш-

нуқсонларни бартараф этишимиз.

Табиий савол туғилди: берилаётган кредитлардан қандай мақсадларда фойдаланилмоқда? Фермер ҳўжаликлари молхоналар қўриш, қорамоллар сонини қўпайтириш ва улар зотини яхшилашга, ем-хашак, ўғит, урулик ва бошқаларни сотиб олишга, кичик қорхоналар ускуна, техника, гўшт-сут,

ИШОНЧЛИ ҲАМКОР

кил топдандан буён мижозларга 500 миллион сўмдан ортиқ миқдорда хизмат кўрсатилди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 24 апрелдаги 187-сонли қарори-га қўра, чорвадорлар, галлазорлар, ем-хашак етиштирувчиларга 15 фоизли, мева-сабзавот етиштирувчиларга 20, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини қайта ишловчи кичик қорхоналарга 25 фоизли имтиёзли кредит бериш тавсия қилинган. Ҳозирда бу қорорларга янада аҳамиятни қўйиштириш доимий назорати-мизда.

Ҳўжаликлар, деҳқон (фермер) ҳўжаликлари доимий қўллаб-қувватлаш, айнақча, биринчи галдаги вазифамиз. Бироқ бугунда айрим муаммолар бор. Шундай бўлса-да, биз савдо-воситачилик билан шуғулланувчи қорхоналарга анча юқори фоизли кредит бериб, шу тариқа

маҳсулотлари ишлаб чиқаришга технологик линиялар сотиб олиш, савдо-воситачи қорхоналар эса турли шартномаларни молиявий жиҳатдан қувватлашга кредит сўрайдилар. Шу маънода, бўлим ташкил топдандан буён 120 та турли иншоотларни қўриш учун имтиёзли кредит бериб. Ҳозирча унинг 50 фоизидан ортиғи қўриб битказилди. Бу ҳол қўшимча равишда қишлоқларда 1200 дан ортиқ ишчи ўрнини ташкил этиш имконини бериб. Айни чола бўлим ёрдами билан ишга тушган иншоотларда йилга 12 миллион донга яқин, 500 минг донга шартли банка консерва маҳсулотини ишлаб чиқаришмоқда. Бундан ташқари янги иншоотлар орасида 200 ўрнили чоёқна, деҳқон бозори, умумий майдони 210 квадрат метрдан ортиқ дўконлар бор. Афсуски, айрим ташкилотларда ажратилган кредитдан

консерва

ноқонуний мақсадларда фойдаланиш ҳўжралари ҳам бўлди. Уларга нисбатан қонун йўли билан ҳам мамурий, ҳам иқтисодий чора қўрилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Хусусий тадбиркорликда ташаббус кўрсатиш ва уни рағбатлантириш туғрисида»ги Фармони айнақча, тадбиркорлик ҳаракати ривожига катта туртки бўлди. Бизга молиявий ёрдам сўраб мурожаат қилаётган қорхоналар, деҳқон-фермер ҳўжаликлари сони сезиларли даражада ошди. Шу боисдан биз бўлимининг фаолиятини кенгайтириб қўламиз, балки унинг иш-ни сифат жиҳатидан ҳам яхшилашга ҳаракат қилаётишимиз. Айни пайтда бўлимининг жойларда, ҳўжаликларда тармоқлари ишлаб турибди. Уларда 15 та компьютер, 3 та модель, 5 та ксерокс, 1 та факс, пул санаш электрон машиналари, касса узели мавжуд.

Эндиликда бўлимининг қўри-лиш иншоотларига диққат-эътибор қаратган. Айтайлик, 1995 йилда бўлим ҳисобидан 6 миллион сўм ажратилган бўлса, бу

йил 13 миллион сўмлик қўри-лиш ва ободонлаштириш ишлари олиб борилаётган. Шунинг билан, банк бўлимида жамғармага пул қўйиш, депозит ҳисобларига пул олиш ҳам йўлга қўйилган. Ҳозирча бу пуллар 6 миллион сўмдан ортиқдир.

Ҳап банк бўлимининг аҳоли билан ҳамкорлиги ҳусусида буюраркан, бу ердаги 63 нафар мутахассислар хизмати, мижозларга ширинсўзханлиги, ўз соҳасининг билимдонлиги таҳсинга лойиқлиги диққатга сазовор. Уларнинг савий-ҳаракатлари тўғрйли ҳар ойда 30 миллион сўм нақд пул мижозларга етказиб берилаётган.

Энг асосийси — «Пахта-банк» халқимизнинг ишонган таначи бўлиб қолмоқда. Бу, албатта, тармоқ фаолиятининг бош мезонидир.

Абдусами ҲАКБЕРДИЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» муҳбири

СУРАТДА: банк бошқарувчиси Тоҳиржон МУРТОЗОЕВ мижоз Олимбой Нишонов билан суҳбатда.

МЕХНАТСИЗ ОШ ТОШ БЎЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов халқ депутатлари Хоразм вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сузлаган нутқида вилоятда содир этилаётган жиноятларнинг ярмидан кўпини гиёҳвандлик билан боғлиқ бўлган жиноятлар ташкил қилаётганини, талон-торожлик, дуқон ва омборхоналардан товарларни уғирлаш, айниқса ҳеч қасрда ишламай юрган жиноятчилар қамалмаётганини, воқеа етмаганлар жиноят қучасига қираётганини таъкидлаш билан таъкидлаган эди. Бу вилоят ички ишлар бошқармаси жамоаси зиммасига муҳим вазифалар юқлаганди. Орадан қисқа вақт ўтишига қарамай, вилоятда бу соҳада сезиларли ўзгаришлар рўй берди.

Вилоят ички ишлар бошқармаси бошлиғи вазифасини бажарувчи, милиция подполковниги Ҳамитжон Ҳасимович МИРЗАРАҲИМОВ амалга ошираётган ишлари ҳақида гапириб берди.

— Вилоятда тезкор ҳолати барқарорлаштирилди. Президентимизнинг ички ишлар идоралари зиммасига қўйган вазифалари дастурийлаш бўлиб қизиб кетди. Ҳудудимизда фуқароларнинг оҳушчилигини бузувчи, оғир турмуш жиноятларини содир этилишига йўл қўйилмади. Жиноят оламининг «етақки» гуруҳлари пайи қирқилди. Натижада умумий жиноятлар сонини ўтган йилнинг шу даврига нисбатан қамайди. Қўрилиш, баданга оғир тан жароҳати етказиб, босқинчилик, талончилик, ўзга мулкларни уғирлаш, фирибгарлик, безорилик, гиёҳванд моддалар билан боғлиқ жиноятлар сонини 7,4 дан 38 фоизгача қаматилганини алоҳида айтиш ўринли.

Ҳозирги кунгача содир этилган 716 та жиноятдан 23 таси очилмай қолди, ҳолос. Умумий жиноятларнинг 96,7 фоизи очилгани эришилди.

Жиноятчиликнинг олдини олиш бош вазифадир. Асосий эътибор жиноятларнинг келиб чиқиши сабаблари бўлган ичкилик, боғлиқлик, гиёҳвандлик, жомат жойларидан тартибсизлик, ўсимирлар ўртасидаги ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишга қаратилди. Бундан тўғрисида қўл келмаса, тарбия оғир, воқеа етмаганлар учун бошқарма ташаббуси билан қарий спорт — соғломлаштириш оромоҳи ташкил қилинди. Уч сменда 300 нафар шундай ўсимирлар оромоҳида дам олиб, милиция ходимлари томонидан ҳуқуқий-тарбиявий машғулотлар олиб боришмоқда.

Қамқондан жазо муҳлатини ўтаб қайтиб келадиган шахслар томонидан таъқирот жиноятларини содир этилишининг олдини олиш мақсадида вилоят ички ишлар бошқармаси ташаббуси билан «Қўнма маркази» ташкил этилди. Бу ишда республика ички ишлар вазирлиги ва вилоят ҳокими яқиндан ёрдам берди. Базан қамқондан қайтиб келганларга

муътадил ҳаётни бошқариш учун шароит бўлавермади. Шуларни ҳисобга олиб марказ томонидан ижтимоий муҳофазатга муҳтож бўлган шундай кишиларга моддий ёрдам берилмоқда. Улар ишга қайлаштирилмоқда, муҳтожлар яшаш жойи билан таъминланган. Яқиндан ёрдам берилмоқда. Натижада жомат жойларида, кўчаларда муқддас султанлар, воқеа етмаганлар, гуруҳлар томонидан ва маст ҳолатда содир этилган жиноятлар сонини кескин қамайди.

Вилоятимизда ўзга мулкларни уғирлаш ҳолатлари умумий жиноятларнинг 34-35 фоизини ташкил қилмоқда. Бутун диққат-эътиборимизни шундай жиноятни содир этилишига имкон берувчи сабабларни бартараф этишга қаратилган. Жамланган, моддий бойликлар сақланган жойларни, фуқароларни ҳонадонларини қўриқлаш ишлари қўйилди. Кўчаларда патрул-пост навбатчиликлардан тезкор ҳолатда қараб умумий фойдаланишмоқда.

Муқддас ҳаётларимизда ҳеч бир ота-она ўз фарзандига ҳуқуқ одобдан буюрмоқ мерос қолдирилмаслиги алоҳида қайд этилган. Афсуски, айрим ота-оналарда ана шу ҳислат етишмади. Бундайлар ўз навбатида кўпчилик нафратига дучор бўлмоқда. Қармоққа олиниб шармандо шармдор этилмоқда. Масалан, Урганч шаҳрида яшовчи илтари султанлар, ҳеч қасрда ишламайган Ёқитжон Самарқандов ўғиллари Абдор, Қадим ва бошқа ҳаётдошлари билан биргаликда бир неча йиллар давомида жиноий фаолият кўрсатиб келганлар. Ўғирлик, босқинчилик ва гиёҳвандлик билан боғлиқ ўнлаб жиноятлар содир этилган. Улар фоти эдилди.

Гиёҳвандликка қарши ташкилий ва амалий чоралар белгиланган. Прокруратура, ҳуд. миллий хавфсизлик хизмати вилоят бўлими ва бошқона хизматли вакиллари билан ҳамкорлик қилаётганимиз яхши самара бераётди. Профилактик ишларимиз натижада вилоят ҳудудига тарқибил наркотик моддаси бўлган ўсимликларни экиш

ҳолларига деярли барҳам берилди. «Қоралор» махсус таъбир асосида иш олиб боришмоқда. 70 нафар ҳодимлардан иборат махсус

ИНСОН, ИЙМОН, ҚОНУН

гуруҳ тузилиб, уларнинг ихтиёрига 30 та транспорт, 85 та турли хил махсус воситалар ҳамда вертолёт ажратилди. Ўз навбатида вилоят ҳудудига шундай моддаларни четдан олиб кириш ҳолатига барҳам бериш учун ДАН постларида махсус назорат ўрнатилди. Бошқа вилоятлардан олиб келинадиган 63,2 килограмм наркотик модда тортиб олинди. Огу тарқатувчи жиноятчилардан 12 нафари қўлга тушди. Гиёҳванд моддаларни сақлаш, ташиш, сотиш ишлари билан шугулланаётган 196 шахс ушланди, уларга нисбатан жиноий иш қўзғатилди.

22 июнь кунини Дўржа тумани Саримой посёлкасида жойлашган кўшн Туркменистон республикаси Лебоб вилояти билан чегарадош станциялар постига Хоразм вилояти Тўғривул ёқинидаги бўшқарма қўриқларида 10-64 ХЗМ рақамли КАМАЗ автомашинаси тўхтаб қолганда, автомашинанинг юқонасидан Дўржа тумани Ўзбекистон жамоа ҳўжалиғи 2-бўлимида яшовчи Ҳўмон Авезов сотиш мақсадида Сўрхондарё вилоятидан олиб келатган пизё орасида 8,4 килограмм олий моддасини яшириб келатган пайтда ушланиб, жиноий жавобгарликка тортилди.

Шу йилнинг 17 май кунини «Қоралор» таъбирини ўтказиш давомида Урганч шаҳар Отақий қўчасида истиқомат қилувчи 1953 йилда тутилган Зайнаб Бобоқонованинг уйига Самарқанд вилояти Урганч тумани «Муллабобода» жамоа ҳўжалиғининг 5-бўлимида яшовчи, ҳўсусли корхона раҳбари Латиф

Жўмабоев 45 килограмм кўнори бошқаргани олиб келганда ушланиб, жиноий жавобгарликка тортилди.

Шунингдек, тиббиёт муассасаларининг руҳсатсиз гиёҳванд моддаларни истеъмол қилувчи 295 шахс ички ишлар идоралари томонидан ҳўсбга олиниб, улардан икки нафари мажбурий даволашни учун наркологида диспансерига юборилди. Гиёҳванд моддаларни экиш, ташиш, сотишга шарт-шароити мавжуд ҳўдудлар алоҳида назорат қилинмоқда. Гиёҳвандлик билан боғлиқ жиноятларни олдини олиш мақсадида ҳўкмликларда йиғилишлар ўтказилиб, тегишли чора-тадбирлар белгиланган.

Агар ҳар бир изқувар маҳоратли ва виждонли бўлса, бирорта жино-

дехон бозори бошлиғи Отавой Ҳўлибергенов ва бозор ҳўсбчи Оллабергенов Матўқубов ўзаро тил бириктириб фуқаро Ёшчонбой Атақовга бозордан қишлоқ ҳўжалиғи маҳсулотларини сотиб олиб бошқа давлатга олиб чиқиб кетиш учун ҳўжжатларни расмийлаштириб бергани эъзаига 2000 сўм пора олган пайтда ушландилар ва жиноий жавобгарликка тортилдилар.

Мустақил давлатимиз солиқ инспекцияси вакиллари катта ваколат берган. Аммо баднафса, ўз манфаатини юртиқидан усту билгувчи солиқ инспекцияси но-зирлари ҳам учраб турганини ачинарлидир. Шу йилнинг 23 апрель кунини Урганч тумани солиқ инспекцияси ноизи Одамбой Очиллов кийим-кечак бозорига фуқаро Олимбой Қўронбоев устидан ноқонуний дори сотгани учун баённома тузиб, ушбу баённома юзасидан жавобгарликдан озод этиш ва келгусида шу бозорда ҳўжжасиз дори ва бошқа молларни сотишга тўқтириш қўриқлаш шартини билан пора сифатида 5000 сўм олган пайтда ушланиб жиноий жавобгарликка тортилди. Пора олган — пона ер, деб шўнга айтиладилар.

Дехон бозорлари аҳволини янада яхшилашга доир тадбирлар белгиланган. Бозорларда ички ишлар идораларининг маҳсул лавозимли ҳодимлари бириктирилган яхши натижага берди. Ички ишлар ва давлат солиқ инспекцияси ҳодимларидан иборат 13 та гуруҳ ташкил қилинган. Улар савдо ва хизмат кўрсатишининг белгиланган қўриқларини бузган, солиқ тўлашдан бош тортиган шахсларни аниқлаш, уларга нисбатан қўнуний чоралар қўришмоқда. Бозорларда турли қўнунбузарликларга йўл қўйган 1159 нафар шахсга нисбатан маъмурий чоралар қўрилди. 7 нафар қўнунбузар жиноий жавобгарликка тортилди. Яхши — олқиш ўлган, ёмон — қарғиш қолур деб бежиз айтилмаган.

Бозорларда олиб боришган тезкор ишлар натижада толамачилик, кўрқитиш каби жиноятларнинг олди олинди. Дехон бехавотир бозорга кела оладиган бўлди. Нархларни сўнуй равишда кўтаришга йўл қўйилмади. Маҳсулот етиштирувчиларга савдо-сотиқ қилиши учун тартиб шарт шартини яратилган.

Осоинга топишган пуллар ҳўсбига қўринадиган маишат, ўғирлик ёки порахўрлик эъзаига келган маблагларни дағиллама уй-жойлар қўриш ортидан ҳам-қайту, қулфат қилиши тайин.

Бўгун эл юртимиз ризку насибаси бўлган дон ва ун маҳсулотларини талон-торож этгувчилар учраб тургани ачинарлидир. Бундайларга қарши курашни кескин қўришмоқда. Аҳолини дон ва ун маҳсулотларига бўлган эътижсини тўла қўришди ва 1996 йил дон ҳўсилининг бир мисқолини ҳам нес-ноб қилмай йиғиб олиш бўйича ички ишлар ҳўсблари бир қанча тадбирларни амалга оширишмоқда. Жорий йил ҳўсилини қўриб қилиш, сақлаш ва қайта ишлаш корхоналарида талон-торожлик ва бошқа суиест-

молликларнинг олдини олиш мақсадида уш жойларга ҳўдмлар бириктириб қўйилди. Маҳсул ва моддий жавобгар шахслар, дон ташувчи ҳўдмлар орасида ту-шўнтуриш ишлари олиб бори-ди.

Шу йилнинг апрель ойида Бўгот тумани ҳўсборлик жа-ми-яга қарашли «Бўгот» универма-ги кўча автодўкони ҳўдмчи 111 қўн унни юқори баҳода сотиш мақсадида яшириб қўйгани аниқланди. Айбдор жиноий жа-вобгарликка тортилди.

Ғалла ўрим йиғими мавсуми пайтда йўл ҳаракати ва ёнғини хавфсизлигини таъминлаш бўйича катта ишлар амалга оширилмоқда. Бу ишларга 684 нафар қўнун пос-бонлари жалб этилди. Уларнинг ихтиёрига 87 та автомобиль, 306 та радиостанция берилди. 169 та қўриқлаш постлари ташкил этилди. Шулардан 96 таси ғаллазорлар апрофида, 67 таси эки ҳирмонлар-га жойлаштирилди. Бўгунгача 43 та майда талон-торожлик фактла-ри аниқланди. Масалан, Турпан тумани «Зарбдор» жамоа ҳўжалиғининг 12 бўлимида пул-ратчи бўлиб ишловчи Д. Ражабов 60 килограмм, Хонқа тумани «Ғалаба» жамоа ҳўжалиғи пулрат-чиси О. Ширпоров 57 килограмм бўлгани уғирлаганида тўзқўқа илинди.

Ички ишлар ҳўдмларининг касб маҳорати ва малакасини ошириш мақсадида ўқув машғулотлари, хизмат соҳаларида касб маҳорати, қўриқ талловлари ўтказиб боришмоқда. Ўз хизмат вазифасига лоқайлик билан қарайдиган, тартиб-интизомни бузишга мойил ҳўдмларнинг фаолияти устидан назорат қўй-тирилди. Тегишли ҳўдмлар чакир-олмаган ҳўдмларни ишдан бўшатиш масаласи қўйилмоқда. Ўзқилишган тарбиявий ишлар, тар-тиб-заҳирликларни олдини олиш чоралари натижада жиноят со-дир қилишга йўл қўйган ҳўдм-лар сонини ўтган йилнинг шу да-врига нисбатан қамайди. Яқинда ички ишлар ҳўдмлари навбатдан ташқари шаҳоватдан ўтказилди. 13 та ҳўдм эъзагаб турган лаво-зимига олоқайлиқ деб топилди. Улар ички ишлардан бўшатишди, 9 та ҳўдм эса паст вазифага ўтказил-ди. Кимки касб одобномасига риоя этмаса, бурчига савдоқат кўрсатмаса қатордан тушиб қола-верди. Халқ ошойишталигини таъ-минлашга, қўйилган вазифалар-ни бажаришда алоҳида ибрат кўрсатаётганлар сафи эса кенгай-верди.

Шўқрлар бўлисинки, мамала-катимизнинг жаҳон ҳамкампа-тидаги ўрни, мақоми, обрў эъти-бори кўн сайин олий борапти. Давлатимиз кўн сайин беҳда ту-риб, кучу қудратта тўлмоқда. Ҳўқуқ-тартибот органларининг ошойишталигини таъминлаш, аҳолини ҳўқуқий ҳўсмон этиш, жиноятчиларга нисбатан муроса-си бўлиши ҳам ўз навбатида юртимиз қудратига қуларат қўшади. Ошойишталиги бутун, фуқаролари бехавотир юртиниг келажига бўлоқдир.

«Қишлоқ ҳаёти» махсус мухбири ДИМУРОД ҚИРҒИЗБОВ, езаб олди.

ЯШИЛ БЕЛБОҒ

Кейинги йиллар мобайнида Орал денгизи сувининг қамайиши натижада 3 миллион гектарни эгаллаган «Оролқум» пайдо бўлди. Бу ҳудуддан ҳар йили миллионлаб тонна чанг ва туз кўтарилиб, воқеа экологик вазият кескинлашмоқда. Бунинг олдини олишга қўмаклашиш мақсадида Мўйноқда тўқай-мелиоратив илмий-тадқиқот станцияси ташкил этилиб, унинг зиммасига шўр ерларда чидамли дараклардан «Яшил белбоғ» барпо этиш вазифаси юқла-гани эди. Жамоа аъзолари ҳўзирлаб 350 тонна шундай ерта савсул, қандим, черкез, тоғ, канада тераклари ва жийда каби дараклар экли.

Бу ишни ривожлантириш икки томонлама наф келтиралади. Биринчидан, экилган дов-дараклар экологик вазиятни яхшила-ди, иккинчидан эса саноатбоп ёғоч етиштиришни қўпайтириш имконини беради.

А. ИСКАНДАРОВ, ЎЗА

Футбол ХОТИРЖАМЛИК ЮТУҚҚА ҚОВ

Олий табақа жамоалари XIV тур мусобақаларини ўтказишди. Бир қарашда анчадан бўён турнир жадвалига қаровонбошлик қилиб келатган «Навбахор»нинг мавқеи мустаҳкам қўринадилар. Иккинчи ўринни эгаллаб турган «Нефтчи» билан фарқ олти очкони ташкил этади. Лекин талаба учун уч очко берилишини ҳўсбга олмас, атиги иккита ўйинда сустқилишга йўл қўйилса, таъқибчилар дарҳол етиб олиши ва ўзиб кетиши ҳеч талмас.

Дарвоқе, «Пахтакор», «Нефтчи», «Янгир» билан ўйинлардаги омадсизлик чемпионат бошланғичларида наманганлик МХСК жамоасини унчинчи поғонага суриб қўйди. Энди орадаги тўққиз очколик фарқни бартараф этиш жуда қийин бўлади.

Яна кўн билан, дейсан. Зотан, етти-саккиз ой давом этидиган мусобақа давомида жамоани куч-қайратга тўлган ҳўдмда ушлаб турниш голт машаққатли вазифадир. Футболчилар ақдан бу нараса муллога эришиш учун ўта муҳим қилишларини аққол аққол этишга талонли бўлиб амалда унга риоя қилиш осонмас. XIV турда «Наврўз» билан ўз майдонига тулган «Навбахор» футболчилари бунга яна бир қарра ишонч ҳўсил қилишди. 60-дақиқага келиб 3:0 ҳўсбига устунчилик эришган наманганликлар сал бўшашишга йўл қўйишгани ҳамон рақиблар иккита жавоб тўпни киритишга муваффақ бўлишди. Боз устига иккинчи оғоҳланишдан сўнг Батиконнинг майдондан чиқариб юборилиши меъбонларни янада мушкул аҳволга солиб қўйди. Шўнга қарамай «Навбахор» орадаги бир тўп фарқни сақлаб қолди. Шўбха йўқки, вазиятнинг бундай қиплашишнинг олтин медаллар учун асосий диворлар бўлиб турган жамоага яхшигина сабоқ бўлди, хотиржамликка берилиш ҳўнук оқибатларга олиб келиши мумкинлигини яққол сезилди.

Кейинги ўйинлар «Пахтакор» учун омадли келмаётгани муҳис-ларни қўришмоқда. Афтидан, янги мураббий раҳмонлигида пахтакорчилар ҳўжум ва ҳўмонда самарали тўп суриш малакасини муваффақиятли ўзлаштиришга астойдил киришган қўринадилар. Илгари «Пахтакор»нинг ҳўжумлари шўнчаки ҳамла қўриналишга бўлиб, ақсарий ҳўдмга бесама ра қўриналган. Энди эса ҳўмонда ҳам, ҳўжумда ҳам ушўққлик, ақиллик кўзга ташланмоқда. Бу учрашулар натижада ҳам яққол ақс этмоқда. Кетма-кет туртинчи ғалабани қўлга киритган «Пахтакор» пешқадамлар гуруҳига тобора яқинлашмоқда.

Биринчи давранинг сўнги учрашувида Андижонда «Наврўз» билан тул сўрадиган пахтакорчилар омад қилиб бокса, иккинчи давраларда уларнинг медаллар учун астойдил баҳсга киришишлари турган гап.

Тур натижалари: «Навбахор» — «Наврўз» — 3:2, «Пахтакор» — «Сўдиёна» — 3:0, «Нефтчи» — «Машғал» — 4:2, «Дўстлик» — «Динамо» (С) — 1:0, «Нурафшон» — «Янгир» — 4:1, «Ди-намо» (У) — «Трактор» — 1:1, «Атласчи» — МХСК — 0:0, «Қосонсой» — АСК — 2:0.

Ш. АЛЛАМОВ.

Бу турфа дунё

370 КИЛОДАН 90 ГАЧА ОЗДИ

Ўтган йили бразилиялик 32 ёшли Жозе Карлуш Дельфанин касалхонага олиб бориш учун бутун бош-ли ўт учирувчилар жамоасини ёрдамга қақришга тўғри келганди. Дарвоқе, 370 килограмм вазндаги бе-морни ўридан қўзғатишнинг бошқа чораси топилма-ганди.

Ушанда худлик билан қўрсатилган жарроҳлик ёрда-ми туғайли Жозе омон қолди. Ажал қатланган бир амаллаб қутулган Жозе ортиқча вазндан қутулишга қатъий аҳд этди. Кўнига беш соатни жисмоний машқлар учун ажратди, овқатланишнинг ҳам кескин қамайтирди. Унинг сазй-ҳаракатлари бесама ра кет-мади. Эндиликда у бор-йўри 90 килограмм тош босади. Лекин бунинг ҳам қамиди 20 килограммининг ортиқча ҳўсбобайди.

«Илгари мен қалажон ҳўлатида эдим: на кўча-қўйга чиқардим, на муҳаббат ҳўсси нималигини билардим. Умуман ҳеч иш қилмай тўнкадек у ёқдан-бу ёққа ағанаб ётардим. Шу ҳам ҳаёт бўлди!» дейди Жозе астойдил қуйиниб.

ҚАДИМИЙ ЖОЙЛАР ҚАЙ ЙЎСИН НОМЛАНГАН?

лар унга, ерларимизни обод қилиб беринг, — деб иттиҳом қилишди. Искандар эса бир ақилроса Фарғона исми баҳодир йиғитига шу ишни топишди. У йиғит кўп меҳнат қилиб ҳар қонандон битта киши-ни ёллаб, шаҳар бино қилишга киришди ва шаҳарни обод қи-лади. Сўнг одамлар шу шаҳарга яшай бошлади ва бу шаҳар «қар хона» деб юртилади. «Қар хона» шаҳар Парғона, Порхона шаҳарларида ҳам юртилиб келган. Кейинчалик эса ул шаҳар қўриқлиши кириш-ган йиғитнинг исмига Фарғона си-фатида шўрхат топи, деб қайд қилинган. Қўриқлик асарларида Фарғона обод бўлган давр Қубод-нинг ўли Нўшнривон даврига тўғри келди. Нўшнривон набийи Қўриқдам 4 ёшта қирғанда вафот қилган эди. Ҳўлоса шўки, эрамиз-нинг 579 йилида Нўшнривон вафот топган.

Марғилон шаҳрининг ўрнида эса бу ерда яшай турган одамлар Искандар Зўлқарнайнинг олдида товуқ, нон тўпи пешов чикқанлар ва арзин тиллапақ, Ҳазрати Ис-кандар савол қилибдур. Бу нима-дур? Аро қилувчилар форсий лаф-за нон (мур-товуқ) яғни товуқу нон деб жавоб берганлар. Мургу нон тутпан жой деб, кейинчалик мурғунон, марғилон ва нҳоят ҳўзирдаги Марғилон шаҳрида ай-тилиб кетилган.

Тилимизда араб ёки форс, мўғул тилидан кириб қолган сузлар жуда кўп учрайди. Натижада кўпгина шаҳар ва қишлоқ номлари, буюм-лар шу тиллар бирикмалари сифа-тида ишлатилиб келинапти. Буни

Қўқон номида қўриш мумкин. Араблар келгунча қалар Қўқон шаҳрининг ўрнида ерли аҳоли яшашган. Бу пайтлар у ерлар қамшоор бир тўқай бўлган. Ҳамма ерларни қалаб тўғиларга емиш излар, шунинг учун далалар қав-лангандай бўлиб турган. Хожалар бунки қон қовлаган, деб сўрашганда «қўқ канд» яғни тўнго қовлаган деб жавоб беришган. Шу билан бу жой «Қўқанд», кейинроқ «Қоканд», сўнг эса Қўқон формасига айлан-ган.

Наманган шаҳри ҳақида Искхон Жўнайилда Ҳўжа ўғли Ёзоб (1862 — 1937) Фарғона ҳақида ёзиб қолдирган меросий китобида маълумот бериб, Наманган асли Наманган эмасдур. Форсий лафза Намакандидур, мўни маъноси шўд-дрики, бизни чўлғот тилида асли «тон» сўзи йўқ, бу шева форсий-дур. Наманган ўрни дарё лафзида бўлган. Бу ерда шўр қўл мавжуд бўлиб, форсийда бун Наманган — яғни Намак-Кон тўзқон дейилган. Кейинчалик Наманган бўлиб кет-ган. Шунингдек, «Қўқанда билас» кўпобиди қилганлишича, Ан-дижон шаҳри 4 минг йилдан бўён машқур шаҳар. Ўғузон пойтахт қўлмасдан олтин ҳам у обод бўлган. Ўғузончи Нўх пайғамбарни тўққизинчи ўғилларидур (авлодла-риш) деб қўрсатилган. Андижон — Одинажон деб ҳам юртилади. Одинажон Афросиёбининг севимли қизидир. Андижон марилар деган маънони ҳам билдиради. Араблар келганда бу ерда мард баҳодирлар қаттиқ қаршилиқ кўрсатганлар. Мардмандон кишилар юрти, яғни

шаҳари деган маънони беради.

Машқур Нўшнривон Туркистон-да ҳўқмдорлик даврларида ҳам Қубод Турон заманининг пойтах-ти бўлган. Бу ҳўзирда қўзга дейла-ди. Қўз аслида Аҳси ва Андижон-дан ҳам илгари Фарғона воқеа-сининг пойтахти бўлгани ҳўқда ма-ълумотлар бор. Ўзбек заманининг энг қадимий шаҳарларидан яна бири Бўхоро бўлиб, бу шаҳарнинг ҳам жуда кўп номлари бўлган. Бўмис-кат, Нўмискат, Мис шаҳри ва сав-догарлар шаҳри қабилда бери-лган. Баъзи маълумотларда Бўхоро номи Фохира формасида ҳам ю-ртилган. Мухаммад пайғамбарнинг 655 йилда вафот этган саҳобалари-дан бири Солмони форсийнинг жа-бар беришича Ҳўрсонда уч шаҳар борки, қиёмат кўни ёқут ва маржон билан зийнатланиб келтириладур. Ундан нур чиқиб туради. Фарий-талар кўп бўлиб, улар тасбиҳ ҳамд ватақиб айтиладур. Бу шаҳарларни келлини қўёв уйига олиб келган-дай эълозайиллар, ҳар шаҳарда 70 мингдан байроқ, ҳар байроқ тағида 70 минг шахид ётган бўлади. Ҳар бир шаҳарнинг шарофати билан худони бир билувчи 70 минг киши азобдан қўтилади, дейилган. Пайғамбаримиз Жаброилдан сўрабдур бу қайси шаҳардур, Улар Қосимий (форсча) Яқшад, Само-рон (форсча) Самарқанд, Фохира (форсча) Бўхороидур. Нима учун Фохирадур? — Жаброил айтди. Қиёмат кўни бу шаҳар шаҳидларининг қўлиги билан фахр қилади. Аввало худо гувоҳ, қолаверса, тарих бу шаҳарларда ҳақиқатан ҳам озодлик,

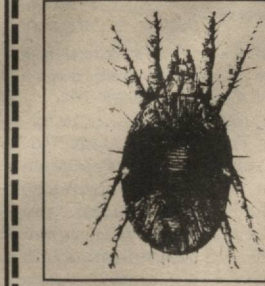
мустақиллик, яшаш учун курашда кўп қўрибонлар беришган. Демак, Бўхоро сўзида фарқланш гоиси яширинган. Энг ўзгал жаннатма-кам шаҳарларимиздан бири Самарқандидур. Самарқанд ҳақида бир-бирига яқин турли-туман фи-рлар мавжуд бўлиб, Самарқанд кўрғонини Ҳўрис ўғли Самар то-монидан қўриқгани айтилади ва тарихий маблагларда учрайди.

Шаҳар тўрт марта қўрилиб, 4 марта вайрон қилинган. Қирғи-иморатли Қайқўбоннинг ўғли Қай-қовус қўридиган. Иккинчи иморат кўрғонин Яман ва арабистонлик Малик Тўббед қўридиган. У Араб пошохўрлардан бўлиб шаҳарни олган. Унчинч иморат Малик Ис-кандардандур. Искандар Зўлқарнай бу шаҳар атрофида аф-ри бир дор қўриди, бу деворни кей-ини дақта «Девори қўмат» де-дилар. Туртинчи девор Амр Темур Кўрғонидандур. Абу Тоқирхўжанинг «Сомари» яғни «Самарқанд тарихи» номи китоб-ида нақд қилинишча, Фаридун ўз мамлакатини ўғиллари, Салим-га Ҳиндисонни, Тўғта Туронни, Иҳида Эронни бўлиб берганда унинг чегарасини Жайхун (Аму-дарё) (бу дарё гувоҳлик сифатини омин дарё деб ҳам юртилади) деб белгиледи. Тур учун янги пойтахт талаш учун ер қўриқилганда эски Самарқанд деворининг усти тан-ланган ва яна обод қилиниб пой-тахта айлантирилган. Тарихнинг қайд қилишча, Самарқанднинг қайта-қайта пойтахтга айлантири-лаверилишининг сабаби ҳам тенги йўқ ҳўшманара жой бўлганлиғидур.

Юсуфбой ТУРДИЕВ, тарихчи.

ЎРГИМЧАККАНА, унга қарши кураш воситалари

Экинларга ўргимчаккана эиён етмаслиги учун Митак ёки тозаланган Кельтан сингари кимёвий воситалардан фойдаланишнинг тавсия этамиз.

Ҳар гектар экинзор ҳўсбига 2-3 литр Митак эритмаси пуркалса, ғўза, полз ва сабзавотни ўргимчакканадан, помидорни эса зарғамқанасидан ҳамда шира, оққанот каби бошқа зараркунодалардан халос қиласиз. Аввалги Кельтандан кўп жиҳатлари билан фарқ қиладиган тозаланган Кельтандан ўргимчакканага қарши фойдаланганда ҳар гектар экинзорга 2-2,5 литр эритмани сарфлаш талаб этилади.

Қўшимча маълумотлар юзасидан, Германиядаги «АгрЭво» фирмасининг Ўзбекистон ваколатхонасига мурожаат этинг.